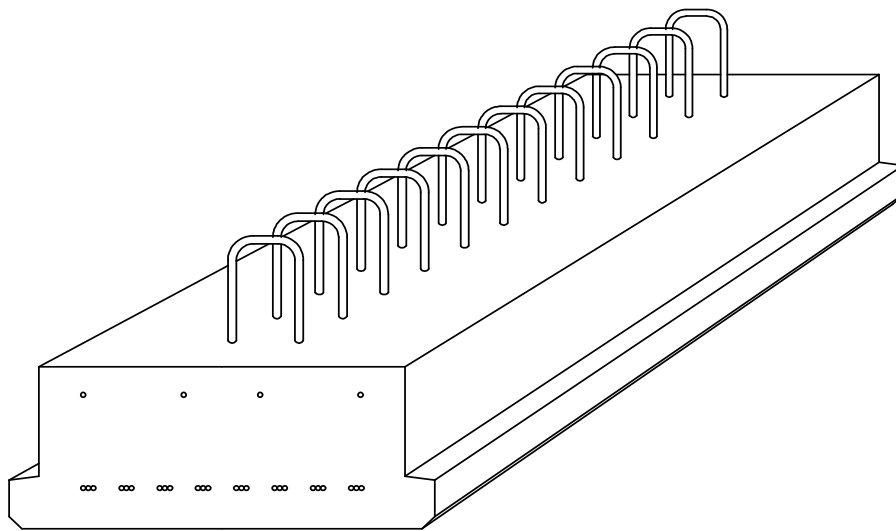

"FP" jelű előfeszített vasbeton híderendák ALKALMAZÁSI SEGÉDLETE

Gyártás, forgalmazás:

**FERROBETON Dunaújvárosi Beton- és Vasbetonelem-gyártó
Zártkörűen Működő Részvénytársaság**

2400 Dunaújváros, Papírgyári út 18-22. Levélcím: H-2401 Dunaújváros, Pf.: 112 E-mail: ferrobeton@ferrobeton.hu Telefon: (25) 284-444 Fax: (25) 283-303

Tervezés, tanácsadás:

Pont-TERV MÉRNÖKI TERVEZŐ ÉS TANÁCSADÓ Zrt.

H-1119 Budapest, Thán Károly u. 3-5. E-mail: hidak@pont-terv.hu Tel/fax: 205-5877

Budapest, 2013. augusztus 1.

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	2
2.	A hídgerendák leírása	3
2.1.	A 20 cm magas tartó	3
2.2.	A 30 cm magas tartó	4
2.3.	A 37 cm magas tartó	5
2.4.	A tartók tárolása, szállítása és helyszíni elhelyezése	6
3.	A híd-felszerkezetek kialakítása	7
3.1.	A híd keresztmetszeti kialakítása	7
3.2.	Hosszmetszeti kialakítás	8
3.3.	Ferde hidak kialakítása	9
3.4.	A helyszíni vasbeton lemez és a kereszttartók vasalása	9
3.5.	Alkalmazás hídfelújításoknál	10
4.	Az „FP” tartós híd-felszerkezetek tervezése és építése	11
4.1.	Az „FP” tartós híd-felszerkezetek tervezése	11
4.2.	Az FP-tartós hídfelszerkezetek építése	13
5.	Rajzi mellékletek	14
5.1.	Alkalmazási példák és részletek	14
5.2.	A hídgerendák vasalási tervei	14

1. Bevezetés

A **Pont-TERV Mérnöki Tervező és Tanácsadó Zrt.** és a **FERROBETON Zrt.** által 1995. évtől kifejlesztett „FP” jelű előfeszített vasbeton hídgerenda család **2÷14 m** szabadnyílású hídfelszerkezetek építésére alkalmas. A feszített tartókat a közúti hídépítés igényeinek megfelelően alakították ki, de gyaloghidak, vízepítési műtárgyak, valamint egyéb magas- és mélyépítési szerkezetek építésére is alkalmasak.

Az „FP” jelű előregyártott, előfeszített vasbeton hídgerendák a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által **közlekedésépítési célú felhasználásra** kiadott **Építőipari Műszaki Engedéllyel** rendelkeznek. (Az Alkalmazási segédlet kiadásakor érvényes **ÉME** száma: **63/2009 H1**; érvényessége: **2018. június 30.**)

A hídgerenda család fejlesztésének alapelvei a következők voltak.

- A tartók feleljenek meg az érvényben lévő előírásoknak, különös tekintettel a közúti hidak tervezésére (KHT) vonatkozó új Útügyi Műszaki Előírásoknak.
- Fenntartási szempontból legyenek kedvezőbbek az elődeiknél.
- A tartók tárolása, szállítása, elhelyezése és a kiegészítő helyszíni munka egyszerű és biztonságos legyen.
- A tartók szerkezeti magassága az egyéb alkalmazható tartókhoz viszonyítva kisebb legyen.
- Hídfelújítások, hídszélesítések és felszerkezet csere esetén is jól alkalmazhatók legyenek.

A közúti hidak létesítésénél az egymás mellé helyezett tartókat helyszíni vasbeton lemez dolgoztatja együtt. Az előregyártott tartó és a vasbeton lemez együttdolgozását biztosító kapcsolat a feszített tartókból kiálló kengyelek segítségével jön létre. Az így kialakított szerkezetek alkalmasak egy-, vagy többnyílású, különböző szélességű és ferdeségű közúti hidak építésére.

Az ezekből a hídgerendákból kialakított szerkezettípus egyesíti az előregyártott és a monolit szerkezetek előnyeit.

- Állvány nélküli gyors építés.
- Tömör, hézagmentes lemez.
- Kis szerkezeti magasság.
- Esztétikus, korrózióálló felületek és minimális fenntartási igény.

A tartócsalád három különböző magasságú, fekvő téglalap keresztmetszetű tartóból áll.

- A 2,00 ÷ 5,00 m szabadnyílású tartók magassága 20 cm.
- A 6,00 ÷ 12,00 m szabadnyílású tartók magassága 30 cm.
- A 9,00 ÷ 14,00 m szabadnyílású tartók magassága 37 cm.

Ennek az Alkalmazási segédletnek az a célja, hogy bemutassa a hídgerendák alkalmazási lehetőségeit, illetve a felhasználásukkal készített szerkezetek javasolt kialakítását.

Az FP-tartókból kialakított közúti híd-felszerkezetek tervezését - az Alkalmazási segédlet alapján - hídtervezési jogosultsággal rendelkező Tervezők, illetve Tervező szervezetek végezhetik.

2. A hídgerendák leírása

2.1. A 20 cm magas tartó

A 20 cm magas tartók 2,00 ÷ 5,00 m szabadnyílásra készülnek. A tervek 1,00 méteres lépcsőkben vannak kidolgozva, de bármely közbenső tartóhossz is gyártható.

A tartó alsó felületének szélessége 50 cm. A szélességi méret a tartó aljától 6 cm-es magasságban 3,5 – 3,5 cm-rel csökken. A tartó oldalai függőlegesek. Az alsó látható élék lesarkítása 1,5 / 1,5 cm méretű.

A tartók feszített vasbeton szerkezetek.

A 20 cm magas tartóknál az 1770-5,34 ST minőségnek megfelelő feszítőhuzalokat kell alkalmazni. A legnagyobb feszítőhuzal szám alul (az 5,00 m szabadnyílású tartóknál) 24 db. A felül alkalmazott feszítőhuzalok száma minden tartóhossz esetében 4 db.

A hasznos feszítőerő kezdeti értéke

- az alsó sorban huzalonként 27,75 kN ($\sigma_{f0} = 1239 \text{ N/mm}^2$),
- a felső sorban huzalonként 13,89 kN ($\sigma_{f0} = 620 \text{ N/mm}^2$).

A feszítéskor fellépő húzóerők felvételére a kengyelek fölött 4 db $\varnothing 6$ mm-es betonacélt kell elhelyezni. (Az 5,00 m szabad nyílású tartónál további 2 db $\varnothing 8$ mm-es betonacél is szükséges.)

A nyíró igénybevételek felvételére szolgáló $\varnothing 8$ mm-es kengyelek kiosztása

- a tartóvégeken 2 x 7 cm-enként duplán,
- a nyílásban 12,5 cm-enként.

A feszített tartónak a helyszíni vasbeton lemezzel való együttműködését szolgáló zárt kengyelek 13 cm-re állnak ki a tartóból, 8 cm szélesek és $\varnothing 12$ mm-es, ill. $\varnothing 8$ mm-es betonacélból készülnek. Kiosztásuk megegyezik a tartó nyírási kengyeleinek a kiosztásával.

A tartók emeléséhez 2 db $\varnothing 16$ mm-es emelőkampó van elhelyezve a tartóvégektől 49 – 49 cm-re.

Anyagminőségek

- Beton: C50/60 (Műszaki Szállítási Feltételek szerint)
A feszítőerő ráengedésekor a beton szilárdsága min. 36 N/mm² a 150 mm átmérőjű, 300 mm magas hengerre vonatkoztatva.
- Feszítőhuzal: 1770-5.34 ST (MSZ 5720:1993)
- Betonacél: BHB 500 B (BHB 55.50 – MSZ 982-87)
- Emelőkampó: B 240 B (B 38.24 – MSZ 339-87)

A tartó keresztmetszeti rajzát az 1. ábra tünteti fel.

A tartók teljes vasalási tervét a Mellékletek tartalmazzák.

2.2. A 30 cm magas tartó

A 30 cm magas tartók 6,00 ÷ 12,00 m szabadnyílásra készülnek. A tervek 1,00 méteres lépcsőkben vannak kidolgozva, de bármely közbenső tartóhossz is gyártható.

A tartó alsó felületének szélessége 50 cm. A szélességi méret a tartó aljától 6 cm-es magasságban 3,5 – 3,5 cm-rel csökken. A tartó oldalai függőlegesek. Az alsó látható élék lesarkítása 1,5 / 1,5 cm méretű.

A tartók feszített vasbeton szerkezetek.

A 30 cm magas tartóknál az F_p 93/1860-R2 minőségnek megfelelő héteres feszítőpásmákat kell alkalmazni. A legnagyobb feszítőpászma szám alul (a 12,00 m szabadnyílású tartóknál) 17 db. Felül 4 db 1500.5 Cs minőségű, 5 mm átmérőjű hidegen húzott feszítőhuzal van minden tartóhossz esetében.

A hasznos feszítőerő kezdeti értéke

- az alsó sorban pásmánként 121,1 kN ($\sigma_{f0} = 1302 \text{ N/mm}^2$),
- a felső sorban huzalonként 20,12 kN ($\sigma_{f0} = 1025 \text{ N/mm}^2$).

A feszítéskor fellépő húzóerők felvételére a kengyelek fölött 4 db $\varnothing$ 6 mm-es, valamint a tartóhossztól függően a kengyelek alatt változó számú $\varnothing$ 8 mm-es betonacélt kell elhelyezni.

A nyíró igénybevételek felvételére szolgáló $\varnothing$ 8 mm-es kengyelek kiosztása

- a tartóvégeken 4 x 7 cm-enként duplán,
- a nyílásban 12,5 cm-enként.

A feszített tartónak a helyszíni vasbeton lemezzel való együttműködését szolgáló zárt kengyelek 15 cm-re állnak ki a tartóból, 8 cm szélesek és $\varnothing$ 12 mm-es, ill. $\varnothing$ 8 mm-es betonacélból készülnek. Kiosztásuk megegyezik a tartó nyírási kengyeleinek a kiosztásával.

A tartók emeléséhez 2 db $\varnothing$ 16 mm-es emelőkampó van elhelyezve a tartóvégektől 49 – 49 cm-re.

Anyagminőségek

- Beton: C50/60 (Műszaki Szállítási Feltételek szerint)
A feszítőerő ráengedésekor a beton szilárdsága min. 36 N/mm² a 150 mm átmérőjű, 300 mm magas hengerre vonatkoztatva.
- Feszítőpászma: F_p 93/1860-R2 (MSZ 465:1987)
- Feszítőhuzal: 1500.5 Cs (MSZ 5720:1993)
- Betonacél: BHB 500 B (BHB 55.50 – MSZ 982:1987)
- Emelőkampó: B 240 B (B 38.24 – MSZ 339:1987)

A tartó keresztmetszeti rajzát a 2. ábra tünteti fel.

A tartók teljes vasalási tervét a Mellékletek tartalmazzák.

2.3. A 37 cm magas tartó

A 37 cm magas tartók 9,00 ÷ 14,00 m szabadnyílásra készülnek. A tervek 1,00 méteres lépcsőkben vannak kidolgozva, de bármely közbenső tartóhossz is gyártható.

A tartó alsó felületének szélessége 50 cm. A szélességi méret a tartó aljától 6 cm-es magasságban 3,5 – 3,5 cm-rel csökken. A tartó oldalai függőlegesek. Az alsó látható élek lesarkítása 1,5 / 1,5 cm méretű.

A tartók feszített vasbeton szerkezetek.

A 37 cm magas tartóknál az F_p 93/1860-R2 minőségnek megfelelő héteres feszítőpásmákat kell alkalmazni. A legnagyobb feszítőpászma szám alul (a 14,00 m szabadnyílású tartóknál) 19 db. Felül 4 db 1500.5 Cs minőségű, 5 mm átmérőjű hidegen húzott feszítőhuzal van minden tartóhossz esetében.

A hasznos feszítőerő kezdeti értéke

- az alsó sorban pásmánként 121,1 kN ($\sigma_{f0} = 1302 \text{ N/mm}^2$),
- a felső sorban huzalonként 20,12 kN ($\sigma_{f0} = 1025 \text{ N/mm}^2$).

A feszítéskor fellépő húzóerők felvételére a kengyelek fölött 4 - 4 db $\emptyset$ 8 mm-es, illetve a tartóhossztól függően a kengyelek alatt 4 db $\emptyset$ 8, ill. 4 db $\emptyset$ 10 mm-es betonacélt kell elhelyezni.

A nyíró igénybevételek felvételére szolgáló $\emptyset$ 8 mm-es kengyelek kiosztása

- a tartóvégeken 10 cm-enként duplán,
- a nyílásban 12,5 cm-enként.

A feszített tartónak a helyszíni vasbeton lemezzel való együttműködését szolgáló zárt kengyelek 15 cm-re állnak ki a tartóból, 8 cm szélesek és $\emptyset$ 10 mm-es, ill. a nyílásban $\emptyset$ 8 mm-es betonacélból készülnek. Kiosztásuk a tartóvégeken 10 cm-enként, a nyílásban 12,5 cm-enként történik.

A tartók emeléséhez 2 db $\emptyset$ 16 mm-es emelőkampó van elhelyezve a tartóvégektől 137 - 137 cm-re.

Anyagminőségek

- Beton: C50/60 (Műszaki Szállítási Feltételek szerint)
- Feszítőpászma: F_p 93/1860-R2 (MSZ 465:1987)
A feszítőerő ráengedésekor a beton szilárdsága min. 36 N/mm² a 150 mm átmérőjű, 300 mm magas hengerre vonatkoztatva.
- Feszítőhuzal: 1500.5 Cs (MSZ 5720:1993)
- Betonacél: BHB 500 B (BHB 55.50 – MSZ 982:1987)
- Emelőkampó: B 240 B (B 38.24 – MSZ 339:1987)

A tartó keresztmetszeti rajzát a 3. ábra tünteti fel.

A tartók teljes vasalási tervét a Mellékletek tartalmazzák.

2.4. A tartók tárolása, szállítása és helyszíni elhelyezése

A tartókat csak az emelőkampóknál szabad megfogni és emelni, legfeljebb 45°-os hajlású ferde kötélzárral.

A hídgerendákat az emelőkampó és a tartóvég között szabad alátámasztani, legalább 8 cm magas puhafával.

A tartók egymásra helyezve is tárolhatók, ill. szállíthatók. A 37 cm magas tartók legfeljebb 5 sorban, a 30 cm magas tartók legfeljebb 6 sorban, a 20 cm magas tartók legfeljebb 8 sorban deponálhatók, ahol az alátétfák azonos függőleges síkban kell, hogy legyenek.

Az emelési tömegeket az alábbi táblázat adja meg.

A tartó jele	Emelési tömege [t]
FP-20	
FP 2,60-20 A	0,586
FP 3,60-20 A	0,811
FP 4,60-20 A	1,037
FP 5,60-20 A	1,262
FP-30	
FP 6,60-30 A	2,197
FP 7,60-30 A	2,530
FP 8,60-30 A	2,863
FP 9,60-30 A	3,196
FP 10,60-30 A	3,528
FP 11,60-30 A	3,861
FP 12,60-30 A	4,194
FP-37	
FP 9,60-37 A	3,918
FP 10,60-37 A	4,326
FP 11,60-37 A	4,734
FP 12,60-37 A	5,142
FP 13,60-37 A	5,551
FP 14,60-37 A	5,959

A tartókat a hídfőkön és a pillérekén, a tartóvégektől 15 cm-re lévő támaszvonalakra szimmetrikusan elhelyezett, 10 cm széles, 1 cm vastag műszaki gumilemezre kell rátenni.

Elhelyezéskor a tartók oldalirányú megtámasztást nem igényelnek, legfeljebb 6 % keresztirányú esésig elhelyezhetők.

A tartók elhelyezése után, a felszerkezet két szélén ideiglenes védőkorlátot kell készíteni.

3. A híd-felszerkezetek kialakítása

3.1. A híd keresztmetszeti kialakítása

A híd felszerkezetét a tartók egymás mellé helyezésével, együttdolgoztató helyszíni vasbeton lemez segítségével alakítjuk ki.

A szegélyek közötti kocspálya szélességét az átvezetett út jellemzőinek megfelelően az e-UT 03.01.11:2008 számú (Közutak tervezése - KTSz), ill. az e-UT 07.01.11:2011 számú (Közúti hidak tervezése – KHT-1.) Útügyi Műszaki Előírások szerint kell felvenni. A kiemelt szegély, ill. az esetlegesen átvezetendő gyalogjárda, vagy kerékpárút szélességét ugyancsak az említett előírások szabályozzák. A fentiek alapján meghatározott hídszélességből kb. 20 cm-es oldalszegély, ill. 2 ÷ 5 cm-es tartók közötti hézagok feltételezésével a szükséges tartószám, ill. a tartókiosztás kiadódik.

Az egyes tartókban alkalmazott pászma-, ill. huzalszám az e-UT 07.01.12:2011 számú (Erőtani számítás – Közúti hidak tervezése – KHT-2.) Útügyi Műszaki Előírás szerinti „A” terhelési osztálynak megfelelő teher, és egymás mellé helyezett tartók feltételezésével lett meghatározva. Kisebb terheléseknél, főleg kis nyílások esetén elképzelhető a tartók bizonyos mértékű széthúzása is, ez azonban egyedi statikai vizsgálatot igényel.

A tartók közé bennmaradó zsaluzat kerül (pl. BETONYP lemezcsík).

A helyszíni vasbeton lemez vastagsága:

- 5,00 m-es nyílásig (a 20 cm magas tartók esetén) : 18 cm,
- 12,00 m-es nyílásig (a 30 cm magas tartók esetén) : 20 cm,
- 14,00 m-es nyílásig (a 37 cm magas tartók esetén) : 23 cm.

A betonlemez vastagsága – a széleken szükséges elleneséstől eltekintve – keresztirányban állandó, tehát a szükséges keresztmetszeti gerenda megfelelő esésével kell megadni. (Hosszirányban – a támaszok felé – a lemez a tartó felhajlásának megfelelően vastagszik.)

Az általában szokásos háromrétegű (szigeteléssel együtt összesen ~ 15 cm vastag) burkolat feltételezésével kiadódó szerkezeti magasság – a nyílástartományt figyelembe véve – viszonylag kicsi:

- 2,00 ÷ 5,00 m-ig (a 20 cm magas tartók esetén) : $20 + 18 + 15 = 53$ cm,
- 6,00 ÷ 12,00 m-ig (a 30 cm magas tartók esetén) : $30 + 20 + 15 = 65$ cm,
- 9,00 ÷ 14,00 m-ig (a 37 cm magas tartók esetén) : $37 + 23 + 15 = 75$ cm.

A kisebb nyílások áthidalására, a 37 cm magas tartók használata akkor indokolt, ha pl. olyan többtámaszú felüljáró készül, mely 14,00 m-es nyílást is tartalmaz és a szélső nyílás pl. 9,00 vagy 10,00 m-es. Itt - a minden nyílásban azonos szerkezeti magasság - 37 cm-es „FP” tartókkal alakítható ki a legegyszerűbben.

A gerendák az autópálya felüljáróknál alkalmazott 15 cm-es burkolatvastagság esetén is megfelelnek az „A” osztályú teherre.

A keresztmetszeti elrendezésre, ill. a javasolt szegélykialakításra a 4. és 5. sz. ábra mutat megoldásokat.

3.2. Hosszmetszeti kialakítás

A tartókból egy-, ill. többnyílású híd-felszerkezetek is építhetők. A tartók igény szerint 14,60 méterig tetszés szerinti hosszúságban gyárthatók.

A hídgerendákat a támaszoknál 30 - 30 cm-es felfekvéssel kell beépíteni.

A gerendákat a szerkezeti gerendákra ragasztott 10 cm széles, 1 cm vastag műszaki gumilemezre helyezik.

A helyszíni vasbetonlemez hosszirányban a támasz felé – a tartó felhajlásának megfelelően – vastagszik. A feszítésből tartóközépen várható kezdeti felhajlásnak - a tartó önsúlyából származó lehajlással csökkentett - értékét az alábbi táblázat adja meg.

A tartó jele	Várható kezdeti felhajlás [mm]
FP-20	
FP 2,60-20 A	0,8
FP 3,60-20 A	1,6
FP 4,60-20 A	4,3
FP 5,60-20 A	8,7
FP-30	
FP 6,60-30 A	7,5
FP 7,60-30 A	11,3
FP 8,60-30 A	19,1
FP 9,60-30 A	29,6
FP 10,60-30 A	36,6
FP 11,60-30 A	55,9
FP 12,60-30 A	69,7
FP-37	
FP 9,60-37 A	16,9
FP 10,60-37 A	25,8
FP 11,60-37 A	32,2
FP 12,60-37 A	43,9
FP 13,60-37 A	60,9
FP 14,60-37 A	74,9

A helyszíni vasbeton lemezzel együtt készülnek a vég-kereszttartók (és a többnyílású hidak közbenső támasz-kereszttartói), melyekbe benyúlnak az aléptményekből kiálló lekötő vasak.

A többnyílású hidak közbenső támaszai feletti keresztmetszetekben a repedéskorlátozási előírásoknak megfelelő **hosszirányú vasalás mennyiségét meg kell határozni** és el kell helyezni.

Tipikus hosszmetzeti részletek javasolt megoldásai láthatók a 6. ÷ 8. sz. ábrákon.

3.3. Ferde hidak kialakítása

Az „FP” tartós híd-felszerkezetek $45 \div 90^\circ$ közötti ferdeségi szögű hídpályák építésére alkalmasak.

A 60° -nál kisebb ferdeségi szög esetén azonban a szükséges tartóvég felfekvési hosszából már túlságosan széles szerkezeti gerenda méretek adódnak ki, bár elvileg ferde véglap kialakítású tartó is elképzelhető. Az **erősen ferde, kis nyílású hidak statikai szempontból is kedvezőtlenebbek**, mivel a tartótengelyekkel nagy szöget bezáró nyomatéki főirányok a tartók kedvezőtlenebb kihasználhatósága mellett, az együttdolgozó pályalemez erősebb vasalását teszik szükségessé.

A tartók felfekvését mutatja a 9. sz. ábra, ferde hidak támaszainak szerkezeti gerendájára.

3.4. A helyszíni vasbeton lemez és a kereszttartók vasalása

A vasbeton lemezt kétrétegű hálóvasalással kell ellátni úgy, hogy a keresztirányú vasak kívülre kerüljenek. A vasbeton szegélyek, ill. járdák fölül-, vagy oldalt-kiálló vasakkal köthetők be a pályalemezbe. A gerendák és a helyszíni vasbeton lemez közötti együttdolgozásra a tartókból kiálló kengyelek szolgálnak.

A ferde hidak vasalása - a vasalási iránytól eltérő, változó nyomatéki főirányok miatt – a vasalás megfelelő transzformációját igényli. (A 60° alatti ferdeségi szög esetén ez a hatás különösen jelentős lehet.)

A többnyílású hidak közbenső támaszai fölött a vasbeton pályalemezben negatív nyomaték felvételére alkalmas felső vasalást kell elhelyezni. Az átvezetett pályalemezben, a támasz feletti keresztmetszetben a szabályzati teherből számítható repedéstágasság ugyanis nem lépheti túl az előírt mértéket. (A jelenleg hatályos e-UT 07.01.14:2011 sz. Útügyi Műszaki Előírás szerint a repedéstágasság megengedett maximális értékét, a környezeti osztály és az alkalmazott vízszigetelés repedésáthidaló képességének figyelembevételével kell meghatározni.)

A vég- és közbenső támasz-kereszttartókat, a szerkezeti gerendákból kiálló vasakkal, az alépítményekhez le kell kötni. A támaszvonaltól mentén elhelyezett lekötő vasak statikailag csuklós kapcsolatot biztosítanak az alépítmény és a felszerkezet között.

A helyszíni vasbeton pályalemez és a támasz-kereszttartóknál alkalmazott anyagminőségek:

- Beton: C 35/45-16/KK, f50, vz4
- Betonacél: B 500 B (B 60.50 – MSZ 339)

A vasalás kialakítására az 5. ÷ 8. sz. ábrák mutatnak ajánlott megoldásokat.

3.5. Alkalmazás hídfelújításoknál

Az „FP” jelű hídgerendák felhasználhatók, mind felszerkezet cserénél, mind hídszélesítésnél.

Az „FP” gerendás szerkezetek kis szerkezeti magasságuk következtében, akár monolit lemezhidak, akár „fordított T”, „FT”, ill. „KCS” és „UH” tartós, híd-felszerkezetek szélesítésére egyaránt alkalmasak, mivel e típusok szerkezeti magasságai közel azonosak, vagy nagyobbak, mint az „FP” tartós szerkezeteké.

A 10. sz. ábra „fordított T” tartós híd szélesítésére mutat példát.

4. Az „FP” tartós híd-felszerkezetek tervezése és építése

4.1. Az „FP” tartós híd-felszerkezetek tervezése

Az „FP” tartókból kialakított hídszerkezetek tervezését bármely hídtervezői jogosultsággal rendelkező Tervező, vagy Tervező-szervezet elvégezheti. A fejlesztő Pont-TERV Zrt. tanácsadással, ill. a tervezésben való esetleges közreműködéssel, minden Partnernek készségesen rendelkezésére áll.

A tartók méretezéséhez alapul szolgáló teher az e-UT 07.01.12:2011 számú (Erőtani számítás – Közúti hidak tervezése – KHT-2.) Útügyi Műszaki Előírás szerinti „A” osztályú jármű és ezzel egyidőben a kocsi pályája teljes felületén – a jármű által elfoglalt terület kivételével – elhelyezett, a kocsi pályája teljes szélességétől függően megadott, járműsört helyettesítő, egyenletesen megoszló teher, mint hasznos teher, valamint a szokásos kialakítású monolit vasbeton szegély, vezetőkorlát és 15 cm vastag aszfalt burkolat volt. Az igénybevételeket egy 7,00 m kocsi pályája szélességű, kéttámaszú híd-felszerkezeten, egymás mellé helyezett tartók feltételezésével határoztuk meg. (A hosszirányú nyomhatókra a keskeny híd esete a mértékadó.)

Az alap tartó-keresztmetszetekre az alkalmazott huzal- ill. pászmaszám, valamint az együttdolgozó vasbeton lemez vastagságának függvényében számított határnyomatékokat az alábbiakban közölt táblázat tartalmazza. Mivel a tartók számításánál egyéb vizsgálatok is mértékadók lehetnek (pl. szélsőszál feszültségek kimutatása), a méretezés egyszerűsítéséhez megadjuk az együttdolgozó tartó ún. megengedett üzemi nyomatékát is.

Az együttdolgozó tartó teherbírásának igazolásához, illetve a szükséges tartókeresztmetszet (huzalszám, pászmaszám) kiválasztásához elegendő a megfelelő igénybevétel párokat összehasonlítani az alábbi módon:

- $$M_M = 1,15 \cdot \sum M_g + 1,35 \cdot \mu \cdot \sum M_h \leq M_H$$

M_M az együttdolgozó tartón a vizsgált közép-keresztmetszetben meghatározott mértékadó nyomaték,
 $\sum M_g$ az állandó terhekből meghatározott nyomaték,
 $\sum M_h$ a hasznos terhekből meghatározott maximális nyomaték,
 μ a dinamikus tényező,
 M_H a vasbeton lemezzel együttdolgozó tartókeresztmetszet határnyomatéka.
- $$M_{M, \text{üz-rep}} = \sum M_g + \mu \cdot \sum M_h \leq M_{\text{üz-rep, eng}}$$

$M_{M, \text{üz-rep}}$ az együttdolgozó tartón, a vizsgált közép-keresztmetszetben meghatározott, a repedéskorlátozás ellenőrzéséhez megnövelt üzemi teherből számított, mértékadó nyomaték,

$\sum M_{h, \text{üz-rep}}$ a hasznos terhek módosító tényezővel szorzott - a repedéskorlátozás ellenőrzéséhez megnövelt - üzemi értékű teherből számított maximális nyomatéka,

$M_{\text{üz-rep, eng}}$ a vasbeton lemezzel együttműködő tartókeresztmetszetnek - a repedéskorlátozás ellenőrzéséhez - megengedhető maximális üzemi nyomatéka.

FP-20							
Jel	Hossz [m]	Tartó magasság [cm]	Vb. lemez vastagság [cm]	Alsó feszítő huzalok száma	M Határ FP tartó [kNm]	M Határ egy.dolgozó tartó [kNm]	M üz-rep, eng [kNm]
FP 2,60-20A	2,60	20	18	10	42	105	40
FP 3,60-20A	3,60	20	18	12	49	123	44
FP 4,60-20A	4,60	20	18	18	69	174	67
FP 5,60-20A	5,60	20	18	24	88	223	85
FP-30							
Jel	Hossz [m]	Tartó magasság [cm]	Vb. lemez vastagság [cm]	Alsó feszítő pászmák száma	M Határ FP tartó [kNm]	M Határ egy.dolgozó tartó [kNm]	M üz-rep, eng [kNm]
FP 6,60-30A	6,60	30	20	6	166	331	134
FP 7,60-30A	7,60	30	20	7	189	379	150
FP 8,60-30A	8,60	30	20	9	232	469	194
FP 9,60-30A	9,60	30	20	11	263	554	234
FP 10,60-30A	10,60	30	20	12	272	594	242
FP 11,60-30A	11,60	30	20	15	295	707	303
FP 12,60-30A	12,60	30	20	15+2	302	741	323
FP-37							
Jel	Hossz [m]	Tartó magasság [cm]	Vb. lemez vastagság [cm]	Alsó feszítő pászmák száma	M Határ FP tartó [kNm]	M Határ egy.dolgozó tartó [kNm]	M üz-rep, eng [kNm]
FP 9,6037A	9,60	37	23	9	312	587	236
FP 10,60-37A	10,60	37	23	11	368	697	290
FP 11,60-37A	11,60	37	23	12	394	751	302
FP 12,60-37A	12,60	37	23	14	431	852	349
FP 13,60-37A	13,60	37	23	15+2	458	989	417
FP 14,60-37A	14,60	37	23	15+4	471	1064	446

A gyártó egyedi kialakítású, az alapváltozatoktól alkalmazásban, illetve hosszban, vagy teherviselő képességben eltérő tartók gyártását is vállalja, ebben az esetben azonban – amint ez a Műszaki Szállítási Feltételek 1.1. pontjában is szerepel - egyedi gyártmányterv és ellenőrző statikai számítás szükséges. Kivétel ez alól a 2,00 ÷ 5,00 m-es nyílástartományban alkalmazott 20 cm magas tartó, 18 cm vastag helyszíni vasbeton pályalemezzel, ahol a fent megadottaktól eltérő hosszak esetében a szükséges huzalszám interpolálással is meghatározható.

A helyszíni együttműködő lemez vasalását a keresztirányú nyomatékok felvételére (mely a hídszélességtől és ferdeségtől is függ) minden esetben meg kell határozni. Többnyílású hidak esetén továbbá el kell végezni a közbenső támaszok feletti átvasalás számítását is.

4.2. Az „FP” tartós híd-felszerkezetek építése

Az állvány nélkül, gyorsan építhető „FP” tartós előregyártott híd-felszerkezetek lehetővé teszik, hogy kisebb felszereltségű helyi cégek is jó minőségű hídszerkezeteket építhessenek. Az együttdolgozó vasbeton pályalemez zsaluzási igénye minimális, vasalása egyszerű.

A tartók gyártása:

FERROBETON

Dunaújvárosi Beton- és Vasbetonelem-gyártó Zrt.

2400 Dunaújváros, Papírgyári út 18-22.

Dunaújvárosi, szolnoki, dunakeszi gyára és pécs-hirdi gyáregysége

A tartók forgalmazása:

FERROBETON

Dunaújvárosi Beton- és Vasbetonelem-gyártó Zrt.

2400 Dunaújváros, Papírgyári út 18-22.

5. Rajzi mellékletek

5.1. Alkalmazási példák és részletek

1. ábra	20 cm magas tartó keresztmetszete
2. ábra	30 cm magas tartó keresztmetszete
3. ábra	37 cm magas tartó keresztmetszete
4. ábra	Hídkeresztmetszetek
5. ábra	Szegély kialakítása
6. ábra	Végkereszttartó kialakítása
7. ábra	Támaszkereszttartó kialakítása merőleges híd esetén
8. ábra	Támaszkereszttartó kialakítása ferde híd esetén
9. ábra	Gerendák felfekvése különböző ferdeségű alépítmények esetén
10. ábra	Alkalmazási példa hídszélesítés esetén

5.2. A hídgerendák vasalási tervei

FP 2.60-20A

FP 3.60-20A

FP 4.60-20A

FP 5.60-20A

FP 6.60-30A

FP 7.60-30A

FP 8.60-30A

FP 9.60-30A

FP 10.60-30A

FP 11.60-30A

FP 12.60-30A

FP 9.60-37A

FP 10.60-37A

FP 11.60-37A

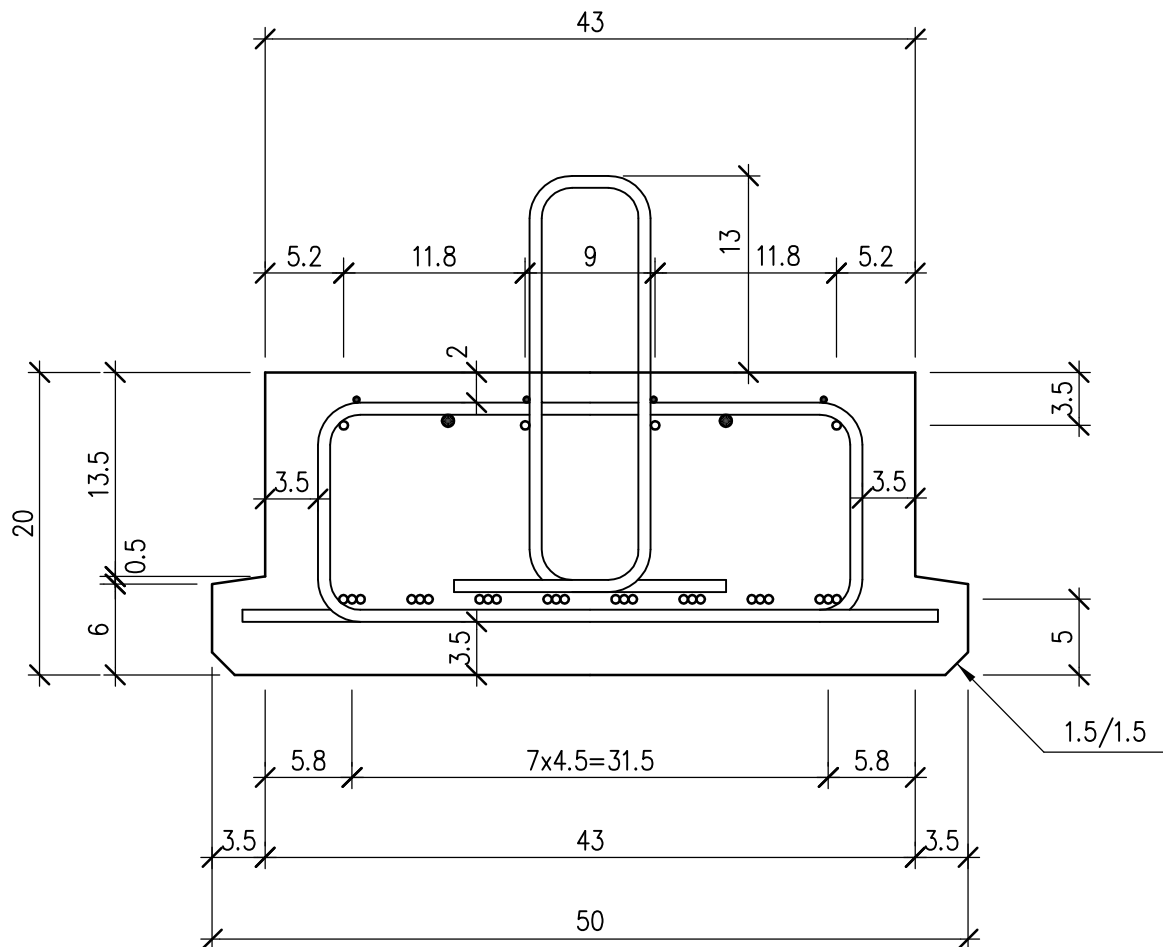
FP 12.60-37A

FP 13.60-37A

FP 14.60-37A

FP-2.60/20A – FP-5.60/20A

KERESZTMETSZET 1:5

Anyagminőségek :

Feszítőelemek:

1770-5,34 ST (MSZ 5720:1993) min. 5,34 mm átmérőjű stabilizált feszítőhuzal

$A_p = 22,4 \text{ mm}^2$; $R_{p1\%} = 1770 \text{ N/mm}^2$; $R_{p0,1\%} = 1520 \text{ N/mm}^2$

Betonminőség: C50/60

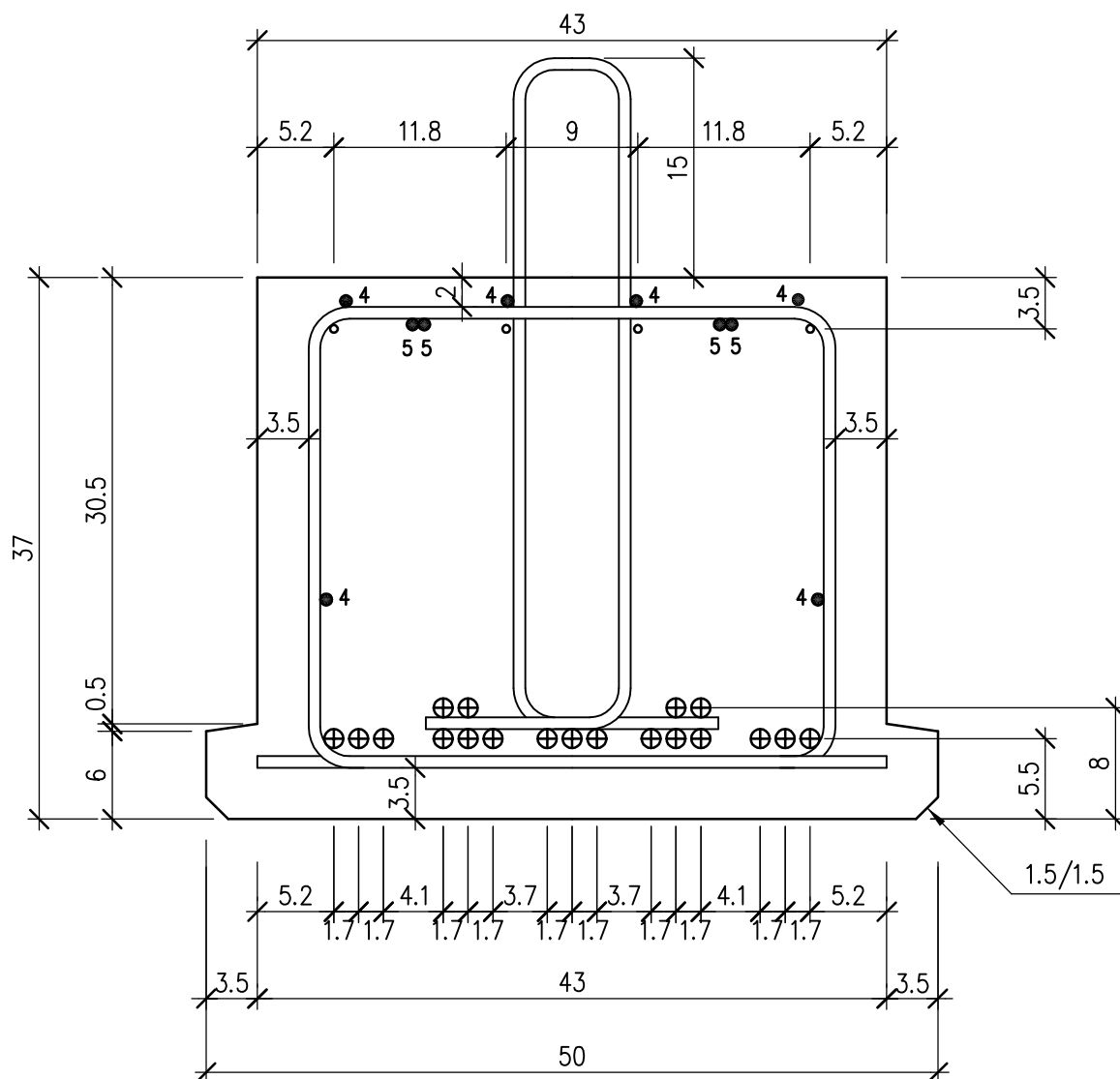
1. ábra

FP-9.60/37A – FP-14.60/37A

KERESZTMETSZET 1:5

Anyagminőségek :

Feszítőelemek:

alul: F_p 93/1860-R2 (MSZ 465:1987) min. 12,5 mm névleges átmérőjű 7-eres stabilizált pászma
 $A_p = 93 \text{ mm}^2$; $R_{pfk} = 1860 \text{ N/mm}^2$; $R_{p0,1k} = 1580 \text{ N/mm}^2$

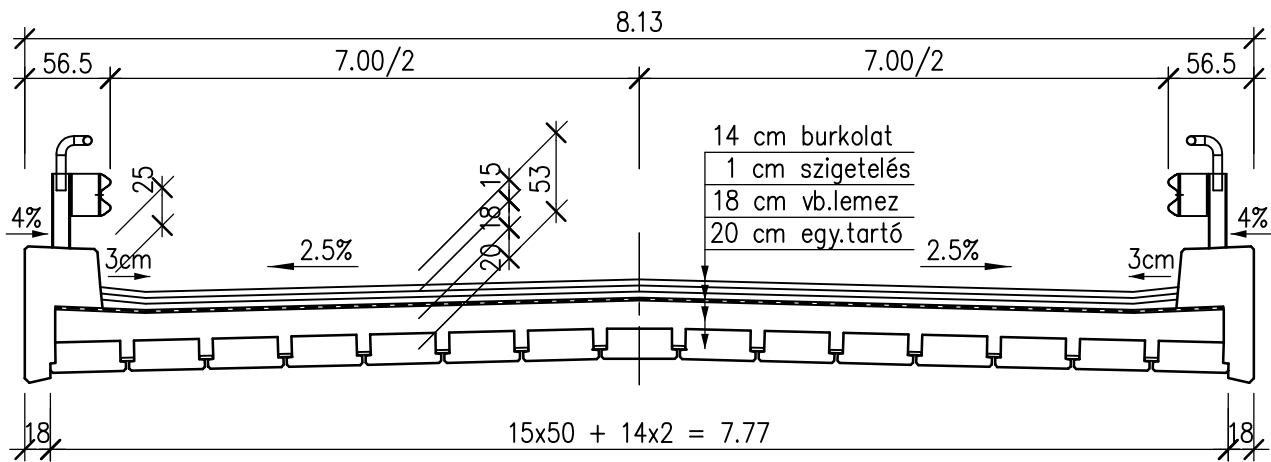
felül: 1500.5 Cs (MSZ 5720:1993) min. 5 mm névleges átmérőjű hidegen húzott feszítőhuzal
 $A_p = 19.63 \text{ mm}^2$; $R_m = 1500 \text{ N/mm}^2$; $R_{t1,0} = 1200 \text{ N/mm}^2$

Betonminőség: C50/60

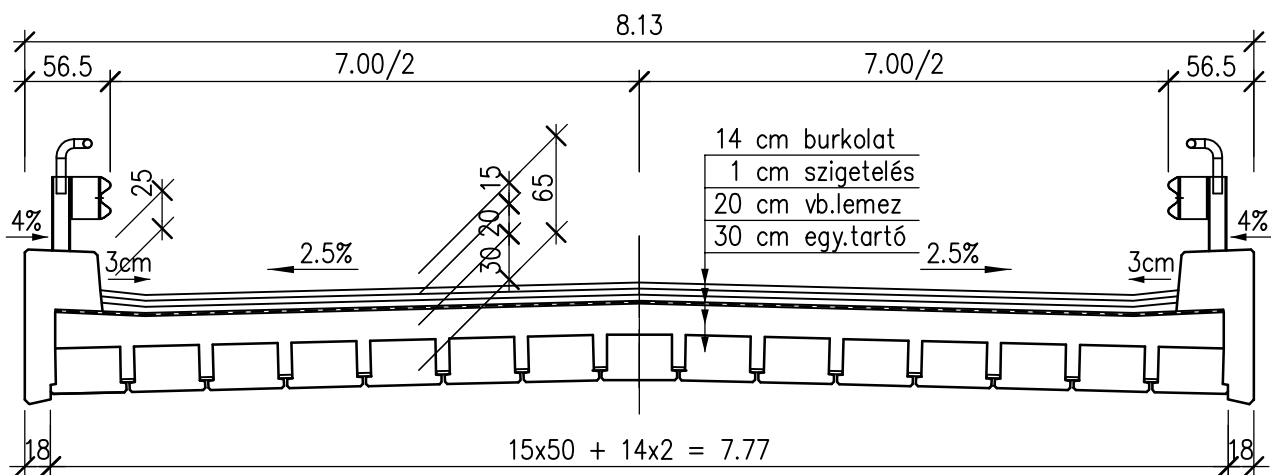
3. ábra

HÍDKERESZTMETSZETEK M = 1:50

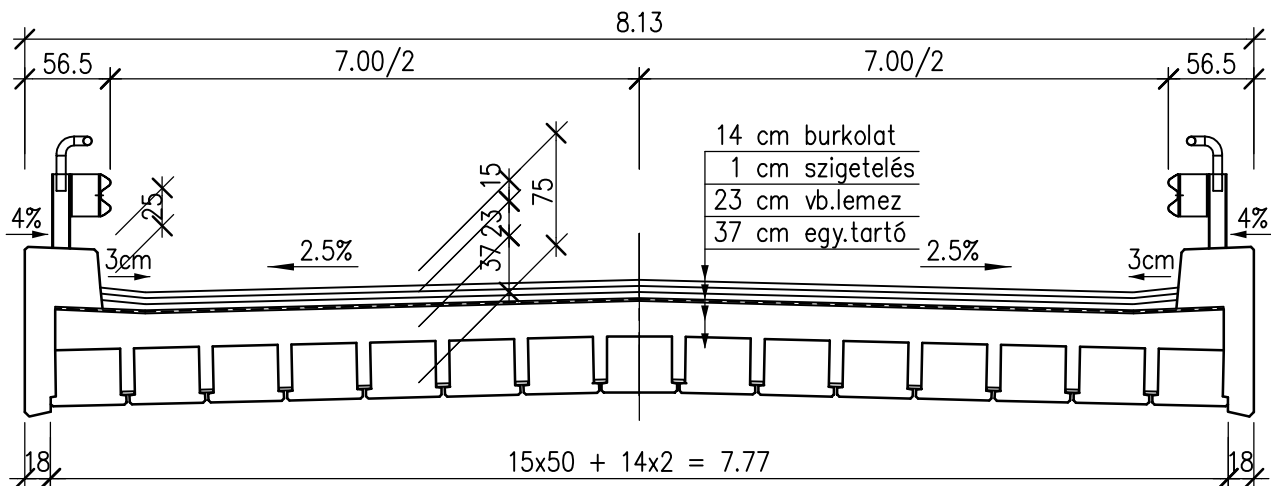
FP-2.60/20A – FP-5.60/20A

FP-6.60/30A – FP-12.60/30A

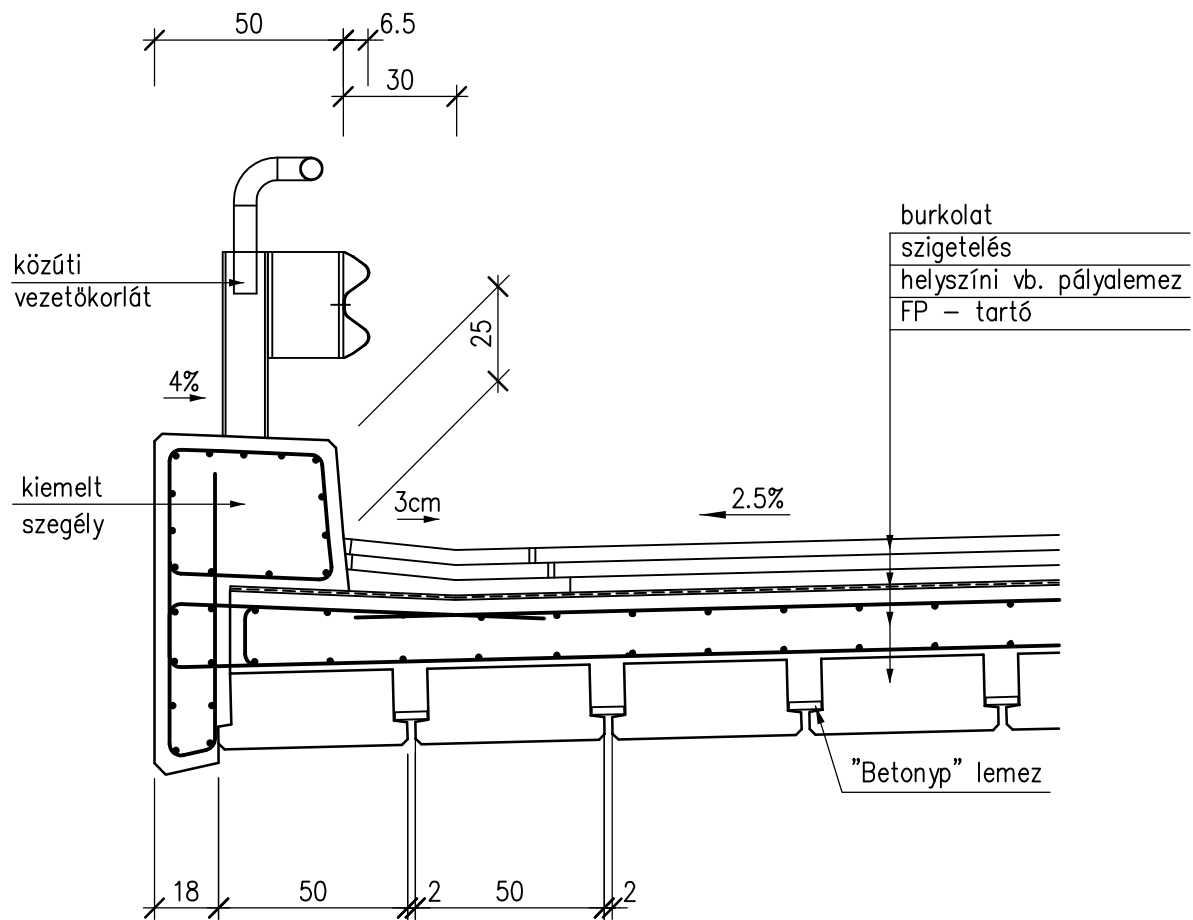
FP-9.60/37A – FP-14.60/37A

4. ábra

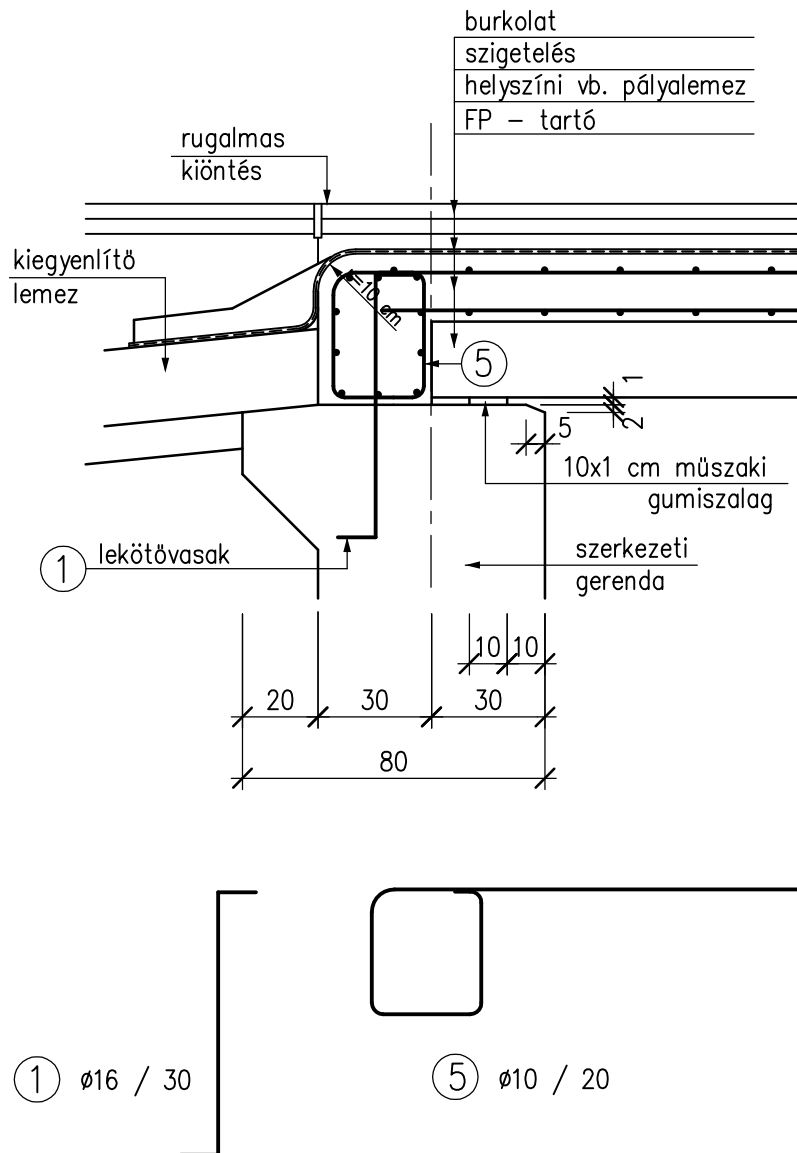
SZEGÉLY KIALAKÍTÁSA

KERESZTMETSZET 1:20

VÉGKERESZTTARTÓ KIALAKÍTÁSA

KERESZTMETSZET 1:20

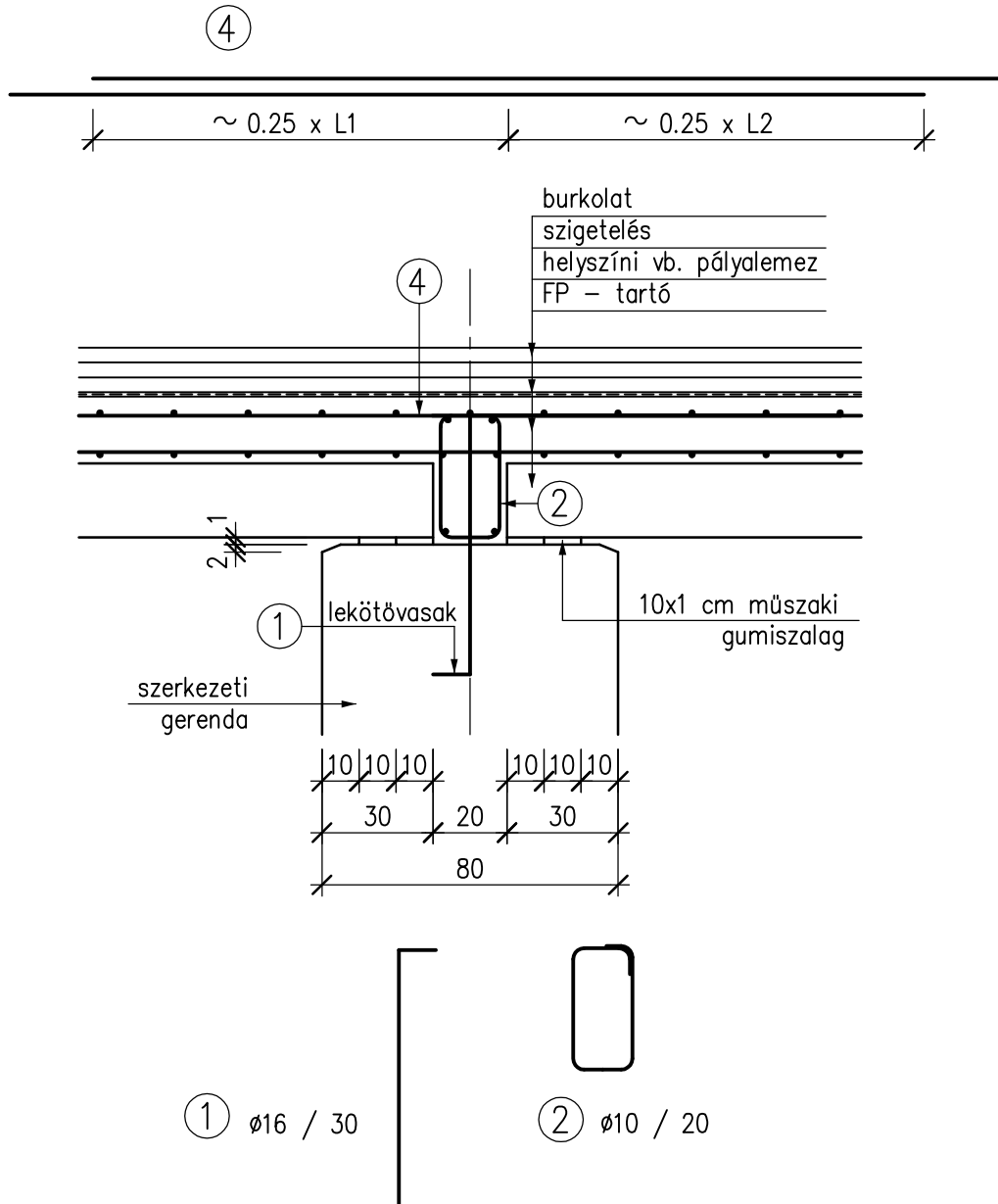
MEGJEGYZÉSEK :

1. A rajz 60 cm széles szerkezeti gerenda feltételezésével készült.
A felfekvési méretek kötöttek.
2. A vasalásra vonatkozó adatok csak tájékoztató jellegűek!

6. ábra

TÁMASZKERESZTTARTÓ KIALAKÍTÁSA / MERŐLEGES HÍD

KERESZTMETSZET 1:20

MEGJEGYZÉSEK :

1. A rajz 80 cm széles (minimális szélességű) szerkezeti gerenda feltételezésével készült.
A felfekvési méretek kötöttek.
2. A vasalásra vonatkozó adatok csak tájékoztató jellegűek!
3. A ④-jelű vas a támasz feletti hosszirányú pótvasalás.

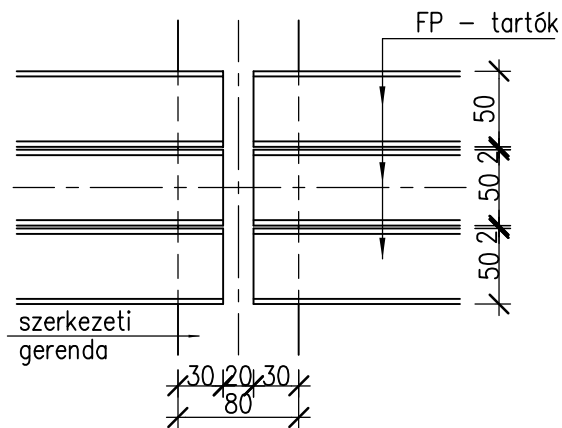
7. ábra

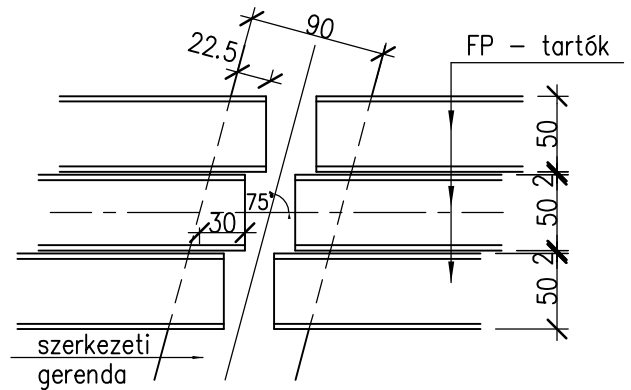
GERENDÁK FELFEKVÉSE

FELÜLNÉZET 1:20

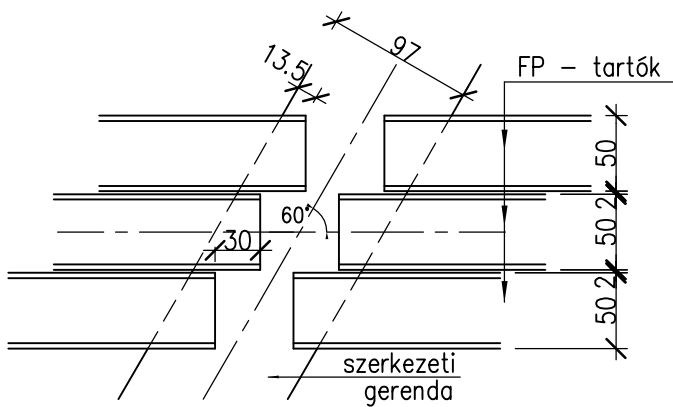
$\alpha = 90^\circ$

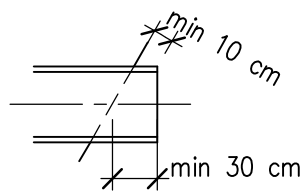
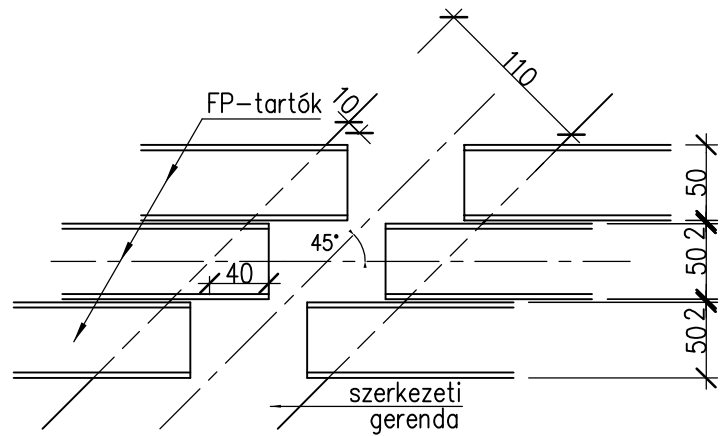
$\alpha = 75^\circ$

$\alpha = 60^\circ$

$\alpha = 45^\circ$

9. ábra

ALKALMAZÁSI PÉLDA HÍDSZÉLESÍTÉS ESETÉN

KERESZTMETSZET 1:50

